

ΣΤ΄ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΟΡΕΥΩ ΜΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

1 α. Χορεύω Ελληνικά - Καλαματιανός

1 β. Χορεύω Ελληνικά - Τσάμικος

2. Χορεύω Ευρωπαϊκά - Βαλς

ΣΤ' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΟΡΕΥΩ ΜΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ 1α. Χορεύω Ελληνικά - Καλαματιανός

Σκοπός: Εκμάθηση του μέτρου 7/8, του Καλαματιανού ρυθμού, της Λα Ελάσσονος Αρμονικής Κλίμακας, του Τριημιτονίου και της νότας Σολ δίεση.

Λέξεις Κλειδιά: Μέτρο 7/8, Καλαματιανός, κλίμακα της λα ελάσσονος αρμονικής, τριημιτόνιο, νότα σολ δίεση, βιολί, πιάνο, Μάνος Χατζιδάκις, "Μια μικρή λευκή αιβάδα", Άλκης Μπαλτάς, "Κυπριακή Σουίτα για βιολί και πιάνο".

Καλαματιανός ρυθμός 7/8

Χορός

Να τραγουδάτε και ταυτόχρονα να χορεύετε το παραδοσιακό τραγούδι Μακεδονίας "Μήλο μου κόκκινο", που είναι σε ρυθμό Καλαματιανού.

Μήλο μου κόκκινο Παραδοσιακό τραγούδι Μακεδονίας

Καλαματιανός

1. Μή - λο μου κόκ - κι - νο ρό - ἰ - δο βαμ - μέ - νο μέ - νο
2. Πα - αί - νω κι,έρ - χο - μι μα δε σι βρι - σκου βρι - σκου

11

Για - τί μι μά - ρα - νες το πι - κρα - μέ - νο μέ - νο
2. Βρι - σκου την πόρ - τα σου μα - ντα - λω - μέ - νη, - λού - νε
τα πα - ρα θύ - ρια σου φεγ - γο - βο - - -

3. Ρουτώ το πάπλωμα 'Που είν' η κυρά σου;' (δics)
"Κυρά μ' δεν' είνι δω πάει σι τση βρύση
Πάει σι να πει νιρό κι να γιουμίσει (δics)

Τραγούδι

Να τραγουδήσετε το πιο κάτω ελληνικό δημοτικό τραγούδι "Καλότυχα είναι τα βουνά" και μετά να εργασθείτε στο Τετράδιο Εργασιών, για να σχηματίσετε την αρμονική κλίμακα της λα ελάσσονος πάνω στην οποία βασίζεται το τραγούδι.

Καλότυχα είναι τα βουνά Ελληνικό δημοτικό τραγούδι

1. Κα - λó - τυ - χαιί - ναι τα βου - νά πο - τέ τους δεν γερ - νού - νε Κα
2. Και καρ - τε - ρούν την ά - νοι - ξη τ'ό - μορ - φο κα - λο - καιί - ρι Και

5 2.
νού - νε. Το κα - λο - καιί - ρι πρά - σι - να και το χει - μώ - να χιό - νια. Το χιό - νια
καιί - ρι. Να μπου - μπουκιάσουν τα κλα ριά ν'α - νοι - ξου - νε τα δέν - τρα. Να δέν - τρα.

3. Να βγουν οι στάνες στα βουνά να βγούν οι βλαχοπούλες
Να βγούν και τα βλαχόπουλα λαλώντας τις φλογέρες.

Ελλάσων Κλίμακα Αρμονική

Διαδοχή οκτώ φθόγγων σε ανιούσα ή κατιούσα κίνηση με τη διάταξη:

Τόνος - Ημιτόνιο - Τόνος - Τόνος - Ημιτόνιο - Τριημιτόνιο - Ημιτόνιο.

Τριημιτόνιο

Τριημιτόνιο. Όπως θα προσέξατε, εκτός από τους τόνους και τα ημιτόνια που μάθατε, υπάρχει και η απόσταση τριών ημιτονίων που ονομάζεται τριημιτόνιο (3 ημιτόνια ή $1 \frac{1}{2}$ τόνος). Όπως το ημιτόνιο και ο τόνος, έτσι και το τριημιτόνιο αναφέρεται ανάμεσα σε δύο διαδοχικές νότες μιας διατονικής κλίμακας. Το τριημιτόνιο είναι χαρακτηριστικό διάστημα σε ελληνικά παραδοσιακά τραγούδια, καθώς και σε δημοτικά τραγούδια των Βαλκανίων και στη Βυζαντινή Μουσική.

ΧΟΡΕΥΩ ΜΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ενορχήστρωση

Να εκτελέσετε την πιο κάτω ενορχήστρωση του τραγουδιού "Καλότuxα είναι τα βουνά"

Καλότuxα είναι τα βουνά

Ελληνικό δημοτικό τραγούδι

Ενορχήστρωση: Μιχάλης Σταυρίδης

Musical score for the song "Καλότuxα είναι τα βουνά" (Good things are the mountains). The score is arranged for a band and includes the following instruments: Αυλοί Φωνή (Trumpets/Vocals), Ξυλόφωνο (Woodwinds), Μεταλλόφωνο (Brass), Ραβδόφωνα (Reed Instruments), Χειροτύμπανο (Snare Drum), and Μεγάλο Τύμπανο (Bass Drum). The score is in 7/8 time and features two endings. The first ending leads back to the beginning, and the second ending concludes the piece.

Κανόνas

Να τραγουδήσετε το δίφωνο κανόνα "Θαλασσινός σκοπός" που είναι γραμμένος σε μέτρο 7/8.

Θαλασσινός σκοπός

Δίφωνος Κανόνas

Στίχοι και Μουσική:
Μιχάλης Σταυρίδης

Musical score for the song "Θαλασσινός σκοπός" (Sea Captain's Song). The score is in 7/8 time and is marked "Moderato". It features two staves of music with lyrics in Greek. The first staff starts with a measure rest and the second staff starts with a measure rest, indicating a two-part canon. The lyrics are: "Θά-λασ-σα κιαλ-μου-ρό νε-ρό φύ-σ'α-γέ-ρι φύ-σ'α-γέ-ρι" and "πά-ρε μας πέ-ρα μα-κρυ-ά σε άλ-λα μέ-ρη-ξω-τι-κά."

Η παραδοσιακή μουσική έχει σημαντική θέση στα έργα πολλών Ελλήνων συνθετών και ιδιαίτερα ο ρυθμός του Καλαματιανού. Ακούστε μερικά παραδείγματα:

ΑΚΡΟΑΣΗ 1 "Καλαματιανός" Moderato. Σειρά 1η αρ.8 από το έργο "36 Ελληνικοί Χοροί" (1935)

Συνθέτης. Νίκος Σκαλκώτας (1904-1949) (Δ' ενότητα).

Το έργο. Οι "36 Ελληνικοί Χοροί για Ορχήστρα" (1935) του Νίκου Σκαλκώτα είναι το πιο δημοφιλές και σημαντικό έργο του συνθέτη, το μόνο που είχε γίνει γνωστό στην Ελλάδα όσο ζούσε (βλ. "Ηπειρώτικος χορός", Δ' ενότητα). Το ενδιαφέρον και η αγάπη του Σκαλκώτα για την ελληνική δημοτική μουσική διατηρήθηκαν ζωντανά σ' όλη του τη σταδιοδρομία. Στον "Καλαματιανό", Σειρά 1η αρ. 8, ο συνθέτης χρησιμοποιεί τα θέματα από πολλούς ελληνικούς καλαματιανούς χορούς με ευφάνταστη ενορχήστρωση, επεξεργασία και παρουσίαση. Το κυρίως θέμα πάντοτε στο οποίο είναι βασισμένος ο χορός είναι το "Μαντήλι Καλαματιανό".

Προσέξτε

- Ο χορός είναι γραμμένος στη ντο μείζονα.
- Είναι σε τριμερή μορφή, ΑΒΑ'. Προσπαθήστε να αναγνωρίσετε τα διάφορα μέρη, ενώ ακούτε το χορό.

ΑΚΡΟΑΣΗ 2 "Καλαματιανός" από το έργο "Μια μικρή λευκή αχιβάδα" για πιάνο, έργο 1 (1961)

Συνθέτης. Μάνος Χατζιδάκις (1925-1994). Ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες μουσικοσυνθέτες. Το έργο του θεωρείται πως συνέδεσε τη λόγια με τη λαϊκή μουσική και περιλαμβάνει δεκάδες ηχογραφήσεις, πολλές από τις οποίες αναγνωρίζονται σήμερα ως κλασικές. Χαρακτηριστικά της μουσικής του είναι οι λιτές μελωδίες, οι απλές αλλά συνάμα περίτεχνες αρμονίες του, οι πρωτότυπες και γεμάτες ευαισθησία ενορχηστρώσεις του και οι πηγαίοι εξελισσόμενοι ρυθμοί του, πολλοί από τους οποίους είναι εμπνευσμένοι από τη λαϊκή και δημοτική μουσική. Στα τέλη του 1989, ο Χατζιδάκις ίδρυσε και διηύθυνε την Ορχήστρα των Χρωμάτων, με σκοπό να παρουσιάσει μεγαλύτερη ποικιλία έργων σε σχέση

με αυτά που συνήθως παίζονταν από τις ελληνικές συμφωνικές ορχήστρες.

ΧΟΡΕΥΩ ΜΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

"Μια μικρή λευκή αχιβάδα" για πιάνο, έργο 1 (1961)

«.....η ΑΧΙΒΑΔΑ γράφτηκε με μια διάθεση, θά 'λεγα, αντιδράσεως στην ταλαιπωρημένη "μουσική ευαισθησία", στο με χρωματιστό μολύβι "αίσθημα" που καθορίζει ο δάσκαλος, Γι αυτό η ΑΧΙΒΑΔΑ πρέπει να παίζεται με αυστηρή ρυθμική αίσθηση και με το προσδιορισμένο από τη γραφή του αίσθημα. Η ΑΧΙΒΑΔΑ είναι αντιρομαντικό έργο κάθε ερμηνευτική υπερβολή και ρυθμική αυθαιρεσία, γελοιοποιεί τον ερμηνευτή και εξαφανίζει την μουσική ουσία του έργου».

"Σχετικά με το ύφος και την ερμηνεία του έργου" Μάνος Χατζιδάκις.

Καλαματιανός

Για μια μικρή λευκή αχιβάδα, Έργο 1 (1947-1948) Πρελούδια και χοροί.

Να περιγράψετε τη συνοδεία του αριστερού χεριού

.....

.....

ΑΚΡΟΑΣΗ 3 Andante Dolente, III κίνηση από το έργο "Κυπριακή Σουίτα για βιολί και πιάνο" (βασισμένη στο κυπριακό δημοτικό τραγούδι "Το ρέσι").

Συνθέτης. Άλκης Μπαλτάς. Έλληνας συνθέτης και μαέστρος. Διετέλεσε καλλιτεχνικός διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, καλλιτεχνικός διευθυντής των Μουσικών Συνόλων της ΕΡΤ και καλλιτεχνικός διευθυντής της Εθνικής Λυρικής Σκηνής. Είναι καλλιτεχνικός διευθυντής του Ελληνικού Ωδείου Αθηνών, του Ωδείου Μουσικού Κολεγίου Θεσσαλονίκης και διδάσκει στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Είναι, επίσης, καλλιτεχνικός διευθυντής του Θρησκευτικού Φεστιβάλ της Πάτμου "Η Θεία Αποκάλυψη της Μουσικής". Έργα του έχουν εκτελεστεί τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Andante Dolente,

III κίνηση από το έργο "Κυπριακή Σουίτα για βιολί και πιάνο"

Συνθέτης: Άλκης Μπαλτάς

Να συγκρίνετε το πιο πάνω απόσπασμα με το κυπριακό τραγούδι "Το ρέσι":

Το ρέσι*

Κυπριακό Παραδοσιακό Τραγούδι

1. Ω! Πα - να - γί - α της — Κορ-φής με το θρο-νίν στη μέ-ση. Ω!
2. Τέσ - σε - ρεις βρύ - σεσ του — χωρ-κού τζιη εκ - κλη σιά στη μέ-ση. Τεσ -

5 μέ-ση. Έ - λα τζιαι σου βο - ή - θα μας ν'α - λέ-σουμε το ρέ-σι. Έ - ρέ-σι.
μέ-ση. Ε - λά - τε ούλ λ'οι χωρ - κα-νοί να πλύννουμεν το ρέ-σι. Ε - ρέ-σι.

3. Ελάτε ούλλες του χωρκού στη βρύση για να πάμεν,
να πλύννουμεν το ρέσι τους, στο γάμο τους να φάμεν.
4. Σαρανταπέντε λεμονιές τζαι ούλλες αθθισμένες,
αλέθουσιν το ρέσιν τους, κοπέλλες στολισμένες.

***Ρέσι.** Το τραγούδι αυτό είναι το χαρακτηριστικό τραγούδι που τραγουδούν οι γυναίκες σαν αρχίσουν την προπαρασκευή για το "ρέσι", δηλαδή το καθάρισμα και το κοπάνισμα σιταριού, που θα χρησιμοποιηθεί για το καθιερωμένο έδεσμα της Κυριακής του Γάμου, ιδίως στην Πάφο.

ΣΤ΄ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΟΡΕΥΩ ΜΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ 1 β. Χορεύω Ελληνικά - Τσάμικος

Σκοπός: Γνωριμία με τον Τσάμικο και το παραδοσιακό κλαρίνο

Λέξεις Κλειδιά: Τσάμικος, παραδοσιακό κλαρίνο, μονή γλωττίδα, Μίκης Θεοδωράκης, "Άξιον Εστί", Μάνος Χατζιδάκις, "Μια μικρή λευκή αχιβάδα", Νίκος Σκαλκώτας, Τσάμικος, 36 ελληνικοί χοροί.

ΠΑΙΧΝΙΔΙ. Να σταθείτε σε κύκλο, χωρισμένοι σε ομάδες και με την καθοδήγηση του καθηγητή σας να δημιουργήσετε ρυθμικές φράσεις, πάνω από μια ρυθμική συνοδεία, σε ρυθμό τσάμικο (βλ. Τετράδιο Εργασιών)

ΑΚΡΟΑΣΗ 1 Να ακούσετε το πιο κάτω τραγούδι και να το συγκρίνετε με το προηγούμενο παιχνίδι που παίξατε:

Τσάμικο

Στίχοι και Μουσική: Διονύση Σαββόπουλου

1. Τόσος κόσμος πλάι του πέρασε και τον προσπέρασε τι να ζητάει.
Επαρχιώτες στην Ομόνοια μέσα στο ψηλόβροχο αρχές του Μάη.
Ψυχές πολύβουες κι ούτ' ένα πρόσωπο τι καρτεράει.
Κλαρίνα παίζουν, κόσμος περνάει, γρήγορα πάει, γρήγορα πάει.

2. Ζήτω η Ελλάδα και κάθε τι μοναχικό στον κόσμο αυτό:
Ελασσόνα, Λιβαδειά, Μελβούρνη, Μόναχο, Αλαμάνια και Γραβιά, Αμέρικα, Βελεστίνο, Άγιοι Σαράντα, Εσκή Σεχίρ, Κώστας, Κώστας, Μανώλης, Πέτρος, Γιάννης, Τάκης, Πλατεία Ναβαρίνου, Διοικητηρίου και Εξαρχείων, Αλέκος, Βασίλης, Άγγελος, Μπιζανίου κι Αναλήψεως, Αγίας Τριάδας κι 25ης Μαρτίου
Η Ελλάδα που αντιστέκεται, κι η Ελλάδα που επιμένει
Κι όποιος δεν καταλαβαίνει δεν ξέρει πού πατά και πού πηγαίνει.

9
 Στο ρυθ - μό - σας ο - νει - ρεύ - ο - μαι και ξε - νι - τεύ - ο - μαι στα βή - μα -
 κιαπ' την έρ - μη την α - πό - στα - ση παίρ - νει υ - πό - στα - ση κά - θε γιορ -

12
 τά του Κά - πουε - δώ έ - χω γνω - στούς αλ - λά τέ - τοιαν ώ - ρα μη βα - ρύ - νω τους
 τή μου. Απ' τους δυο μας πο - τα - μούς θα γευ - τεί μια νύ χτα η έ - ρη - μος καρ - πούς.

17

21

Τσάμικος

Παραδοσιακός ελληνικός χορός κατά παράδοση ανδρικός, λεβέντικος που χορεύεται κυκλικά σε μέτρο $\frac{3}{4}$. Έχει χαρακτηριστικό ρυθμικό σχήμα και περιλαμβάνει εντυπωσιακές φιγούρες του πρώτου χορευτή.

Χορός/ Ακρόαση 2

Ενώ ακούτε τον ελληνικό δημοτικό τσάμικο χορό "Κάτω στου Βάλτου", να τον τραγουδάτε και να τον χορεύετε.

Παραδοσιακό Κλαρίνο

Ξύλινο πνευστό όργανο, με μονή γλωττίδα και κυλινδρικό σωλήνα. Στην Ελλάδα πρωτοήρθε με τις βαβαρικές μπάντες που έφερε στην Αθήνα ο βασιλιάς Όθωνας. Το κλαρινέτο είναι όργανο με πολύπλοκη κατασκευή που δεν μπορεί να το φτιάξει μόνος του ο οργανοπαίκτης. Πολλοί όμως λαϊκοί οργανοπαίκτες κάνουν μικροεπεμβάσεις που διαφοροποιούν τον ήχο του οργάνου. Το παραδοσιακό κλαρίνο είναι λίγο μικρότερο και απλούστερο στην κατασκευή του από το κλαρινέτο της συμφωνικής ορχήστρας.

ΧΟΡΕΥΩ ΜΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Μονή γλωττίδα

Επιστόμιο, μονή γλωττίδα και σφιγκτήρας

Κάποια ξύλινα πνευστά έχουν επιστόμιο που λειτουργεί με τη βοήθεια της μονής γλωττίδας, που είναι ένα μικρό και λεπτό φύλλο από καλάμι. Οι παλμοί του χρησιμεύουν για την παραγωγή ήχου σε ορισμένα ξύλινα πνευστά όπως την οικογένεια των κλαρινέτων και στα σαξόφωνα.

Τραγούδι

Να τραγουδήσετε το πιο κάτω τραγούδι και να εκτελέσετε το ρεφρέν (μέτρα 14-21) με μουσικά όργανα τάξης.

Τσάμικος

Μουσική: Μάνου Χατζιδάκι
Στίχοι: Νίκου Γκάτσου

D Moderato

1. Στα κα - κο - τρά - χα - λα τα βου - νά
Με το σου - ραύ - λι και το ζουρ - νά

14 Πά - νω στην πέ - τρα την α - για - σμέ - νη
Ο Νι - κη φό - ρος κι,ο Δι - γε - νής

18 χο - ρεύ - ουν τώ - ρα τρεις αν - τριω - μέ - νοι
κιο γιος της Άν - νας της Κομ - νής

2. Δική τους είναι μια φλούδα γης μα συ Χριστέ μου τους ευλογείς
για να γλιτώσουν αυτή τη φλούδα απ' το τσακάλι και την αρκουδα
δες πως χορεύει ο Νικηταράς κι' αηδόνι γίνεται ο ταμπουράς.

3. Απο την Ήπειρο στο Μοριά κι' απ' το σκοτάδι στη Λευτεριά
το πανηγύρι κρατάει χρόνια στα μαρμαρένια του χάρου αλώνια
κριτής κια αφέντης είναι ο Θεός και δραγουμάνος του ο λαός.

ΑΚΡΟΑΣΗ 3 "Τσάμικος" ΑΚ Ι:Ι από το έργο "36 Ελληνικοί Χοροί" Συνθέτης. Νίκος Σκαλκώτας (Ελληνας, 1904-1949)

Τσάμικος (Κάτω στου Βάλτου), στη Ντο ελάσσονα, Moderato Vivace (1936). Είναι ο ένατος χορός της 2ης Σειράς των ελληνικών χορών που έγραψε ο συνθέτης. Το κομμάτι ξεκινά με τον χαρακτηριστικό τσάμικο ρυθμό στις βιόλες και αμέσως, ακολουθεί η πρώτη φράση του χορευτικού τραγουδιού "Κάτω στου βάλτου τα χωριά", στα φλάουτα. Στη συνέχεια, ακολουθεί η επεξεργασία των δύο θεμάτων με πολύπλοκο τρόπο. Στο τέλος, γίνεται επανάληψη του πρώτου μέρους Α (Μορφή ΑΒΑ').

ΑΚΡΟΑΣΗ 4 Το Δοξαστικόν (το Άξιον Εστί) από το Λαϊκό Ορατόριο "Άξιον Εστί", Συνθέτης: Μίκης Θεοδωράκης, Ποίηση: Οδυσσέα Ελύτη.

Το Άξιον Εστί, γράφτηκε στα 1960, σε ποίηση Οδυσσέα Ελύτη, για βαρύτονο, λαϊκό τραγουδιστή, αφηγητή, χορωδία, λαϊκή και κλασική ορχήστρα. Το έργο διατρέχει ολόκληρη την ιστορική περίοδο του Ελληνικού έθνους και αποτελείται από τρία μέρη:

- I. ΗΓένεσις.
- II. Τα Πάθη.
- III. Το Δοξαστικόν (Το Άξιον Εστί). Το τελευταίο αυτό μέρος είναι το αποκορύφωμα ολόκληρου του έργου.

f Α - ΞΙ - ΟΝ Ε - ΣΤΙ το φως και η πρώ - τη χα-ραγ-μέ -

νη στην πέ - τρα ευ - χή του αν θρώ - που η αλ - χή μες στο ζώ -

ο που ο-δη-γεί τον ή - λιο το φυ - τό που κε-λάη δη - σε και βγή - κε η μέ - ρα

Καθώς ακούτε, να αναφέρετε 3 μουσικά όργανα που ξεχωρίζετε στο πιο πάνω απόσπασμα:

.....

ΧΟΡΕΥΩ ΜΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

ΑΚΡΟΑΣΗ 5 "Τσάμικος" από το έργο "Μια μικρή λευκή αχιβάδα" για πιάνο (βλ. Μάθημα 18). Συνθέτης: Μάνος Χατζιδάκις.

1. Καθώς ακούτε με προσοχή το έργο, σημειώστε τα θέματα με τη σειρά που ακούγονται:

.....

2. Σε ποια μορφή νομίζετε ότι είναι γραμμένο το κομμάτι;

.....

ΣΤ' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΧΟΡΕΥΩ ΜΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ 2. Χορεύω Ευρωπαϊκά - Βαλς

Σκοπός: Γνωριμία με το βαλς.

Λέξεις Κλειδιά: Βαλς, Λαϊντλερ, Άρπα, Γιόχαν Στράους II, "Στον ωραίο γαλάζιο Δούναβη".

Βαλς (γερμ. waltz - γαλλ. valse). Χορός σε τριμερές μέτρο (συνήθως σε 3/4, αλλά κάποτε σε 3/8 ή 6/8). Θεωρείται εξέλιξη του παραδοσιακού λαϊντλερ. Το βαλς ως χορός, συναντάται στη λαϊκή παράδοση των χωρών της Κεντρικής Ευρώπης και της Αμερικής. Το βαλς αγαπήθηκε από όλο τον κόσμο. Πολλοί συνθέτες χρησιμοποίησαν το ρυθμό του βαλς και σε μεγάλα συμφωνικά έργα. Το βιεννέζικο βαλς χρωσάει τη φήμη του στην αυστριακή οικογένεια Γιόχαν Στράους. Είναι έργο με πολλά θέματα στη σειρά (5-6) αργή εισαγωγή και coda (επίλογο).

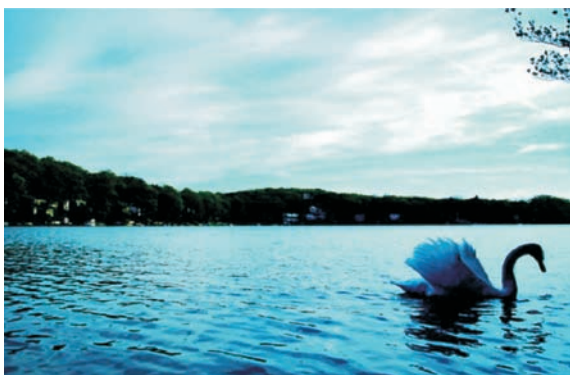
Λαϊντλερ. Παραδοσιακός χορός των Βαυαρικών Άλπεων σε τριμερές μέτρο.

Άρπα

Είναι νυκτό όργανο, πολύ παλιάς προέλευσης, από την 5η χιλιετία π.Χ. (χρησιμοποιείτο στην αρχαιότητα: Αίγυπτο, Ασσυρία και αρχαία Ελλάδα). Χρησιμοποιείται στη Συμφωνική Ορχήστρα τα τελευταία 160 χρόνια. Έχει 47 χορδές και 7 πεντάλ. Με τη χρήση των πεντάλ παίζονται όλες οι νότες της χρωματικής κλίμακας.

Παρακολούθηση DVD/ Ακρόαση. "Στον ωραίο γαλάζιο Δούναβη", έργο 134

Συνθέτης. Γιόχαν Στράους II (Johann Strauss II, 1825-1899) (βλ. Ε' ενότητα)

Στον **Ωραίο Γαλάζιο Δούναβη**, έργο 134. Συμφωνικό βαλς. Αρχικά γράφτηκε για χορωδία και ορχήστρα (ανάθεση του έγινε από την "Ανδρική Χορωδία της Βιέννης". Έπειτα καθιερώθηκε να εκτελείται μόνο με ορχήστρα.

(α) Να παρακολουθήσετε απόσπασμα από το βαλς "Στον ωραίο γαλάζιο Δούναβη" του Γιόχαν Στράους II (Johann Strauss II) από την Πρωτοχρονιάτικη Συναυλία της Βιέννης, με χορογραφία.

ΧΟΡΕΥΩ ΜΕ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

(β) Να τραγουδήσετε μερικά από τα θέματα του βαλς “Στον ωραίο γαλάζιο Δούναβη” του Γιόχαν Στράους II (Johann Strauss II) όπως είναι γραμμένα πιο κάτω και μετά να ακούσετε απόσπασμα από το έργο, ενώ παρακολουθείτε την παρτιτούρα:

Στον Ωραίο Γαλάζιο Δούναβη

Γιόχαν Στράους II
(Johann Strauss II, 1825-1899)
Απόδοση στα Ελληνικά: Λουλού Συμεωνίδου

Tempo di Valse

Κύμα κα-λό ————— γε-μά το α-φρό, ————— ε - σύ με κυ-λάς —————

12 — και τόσο γορ-γά ————— γορ-γά και με_χα-ρά ————— προς τη_μι - κρή_

23 ————— και τη_ γλυ-κιά ————— πο-θη - τή ————— την πα τρι - δα μας κυ - λάς. —

33 — Σπί-τι μουγλυ-κό πό-τε θα σε δω μες στο βρά - δυ στο κα - ρά - βι,

41 — πό-σο λα-χτα-ρώ πά-λι να σε δω, η φω - νή σου πάν - τα κει με κα -

49 1. 2. — λεί. Σπί-τι λεί. Για σε, για σε, κτυ - πά ————— για σε, για σε μι -

57 ————— λά ————— για σε για σε πο-νά ————— η δό_λια μουφτω-χή καρ-διά. Για διά.

Χορεύω Ευρωπαϊκά - Βαλς

Τραγούδι

Να τραγουδήσετε το πιο κάτω τραγούδι το οποίο είναι σε ρυθμό αργού βαλς, όπως τα παλιά Λαϊντλερ.

Τα Θερινά τα Σινεμά

Στίχοι και Μουσική
Λουκιανού Κηλαϊδώνη

Εισαγωγή

9

1. Φεύγουν τα κα - λύ - τε - ρα μας χρό - νια ώ - ρα με την ώ - ρα βια σπι - κά _____
Εί - ναι κά - τι νύ χτες με φεγ - γά - ρι, μες στα θε - ρι - νά τα σι - νε - μά _____

17

νιά - τα που περ - νούν _____ και δε θα ξαναρ - θούν _____ και κεί - νο που βλέπω να μέ - νει τε - λι - κά _____
νύ χτες που περ - νούν _____ και δε θα ξαναρ - θούν _____

25

θούν, _____ μ'α - γιό - κλη - μα και για - σε - μιά _____

D.S. al Fine

2. Φεύγουν τα καλύτερα μας χρόνια
κάποιος μας τα κλέβει μυστικά
χρόνια που περνούν που δεν θα ξαναρθούν
και κείνο που βλέπω να μένει τελικά

Είναι κάτι νύχτες με φεγγάρι.....

Ζ' ΕΝΟΤΗΤΑ: Ας κάνουμε μια επανάληψη (2)

Λέξεις Κλειδιά: Ζωρζ Μπιζέ, Εισαγωγή Κάρμεν.

Εκτέλεση

Να εκτελέσετε το πιο κάτω έργο. Να χρησιμοποιήσετε το στοιχείο της επιτάχυνσης (accelerando) και της επιβράδυνσης (ritardando).

Ρυθμοί τρένου

Συνθέτες: Στηβ Μπλοκ/ Κλάιβ Κέμπτον
Steve Block/Clive Kempton

Αργά - Επιτάχυνση	επαναλαμβάνεται μέχρι να επιτευχθεί μια ικανοποιητική ταχύτητα
<p>Ssshουουουου...</p> <p>Τσ! τσ!</p> <p>τφφ τφφ τφφ τφφ</p> <p>Σσσο Χχααα</p>	<p>Ssshουουουου...</p> <p>τσ! τσ!</p> <p>τφφ τφφ τφφ τφφ</p> <p>Σσσο Χχαααα</p>

Τραγούδι

Να τραγουδήσετε το ελληνικό δημοτικό τραγούδι "Το λεμονάκι"